

PATIENT OVERLEVER KLINISK RABIES

Det amerikanske Centers for Disease Control and Prevention (CDC) har rapporteret om en tidligere rask 15-årig kvinde, som har overlevet infektion med rabies.

Patienten er den første, som har overlevet rabies uden at have fået rabiesvaccine eller human rabies immunoglobulin (HRIG), hverken før eller efter eksposition.

Den 15-årige kvinde blev bidt af en flagermus i en finger på venstre hånd, men søgte ikke læge. Cirka en måned efter biddet debuterede patienten med træthed samt prikken og følelsesløshed i venstre arm. I løbet af tre dage udviklede hun usikker gang, bilateralt dobbeltsyn samt kvalme og opkastninger. Patienten blev da undersøgt af en pædiater og henvist til neurolog. Der fandtes sløret syn og partiel bilateral parese af N. abducens. MR-scanning med og uden angiografi var normal. På fjerdedagen blev patienten indlagt til lumbalpunktur. I løbet af de næste 36 timer udviklede hun sløret tale, nystagmus, tremor af venstre arm, tiltagende sløvhed og feber (38,9° C). På sjattedagen blev biddet af flagermus omtalt for første gang, og rabies blev herefter betragtet som differentialdiagnose. Patienten udviklede øget spyttsekretion og blev sederet, intuberet og behandlet i respirator.

Blod, spinalvæske og nakkehudsbiopsi blev sendt til undersøgelse for rabies. Rabiesvirus-specifikke antistoffer blev fundet i blod og spinalvæske. Nakkehud fandtes negativ for virusantigen, og rabiesvirus blev ikke isoleret fra sputum i cellekultur. Det var derfor ikke muligt at identificere, hvilken rabies virusvariant der havde forårsaget sygdommen. I spinalvæsken blev målt en stigning i anti-rabies IgG fra 1:32 til 1:2.048. Patienten blev behandlet med ribavirin efter en forsøgsprotokol. Da der fandtes rabiesantistoffer hos patienten på diagnosetidspunktet, blev der ikke givet rabiesvaccine eller HRIG. Efter syv døgn blev sedationen udtrappet, og patienten blev ekstuberet efter 33 dages sygdom. I efterforløbet har patienten haft svært ved at tale pga. den lange behandling i respirator, har kunnet gå med støtte, og har

selv kunnet spise. Prognosen for fuld restitution er ukendt.

Mortaliteten for rabies hos uvaccinerede har historisk været 100%. Dette er det sjette beskrevne tilfælde af patienter, som har overlevet rabies. De fem tidligere patienter var enten delvist vaccinerede eller havde påbegyndt post-eksposure behandling, før symptomerne begyndte. Kun én af de fem tidligere patienter fik ikke neurologiske senfølger.

(A. H. Christiansen, S. Cowan, Epidemiologisk afdeling)

RABIESPROFYLAKSE

I 2004 blev i alt 84 personer sat i profylaktisk behandling for rabies efter bid af dyr, [tabel 1](#).

Tabel 1. Antal personer sat i profylaktisk behandling efter mulig eksposition for rabies, 2004

Dyreart	Danmark	Udlandet
Hund	0	46
Flagermus	11	1
Abe	0	16
Kat	0	6
Andre	0	4
I alt	11	73

Elleve personer var muligt eksponeret i Danmark, 18 i det øvrige Europa, 42 i Asien, seks i Afrika, fem i Sydamerika og én i Canada. For én person var landet ukendt.

I alt 56 personer blev behandlet med HRIG ud over vaccination.

Bid af flagermus i Danmark var årsag til, at elleve personer blev sat i post-eksposure behandling, [tabel 1](#). Én ud af 11 flagermus blev undersøgt og testet negativ for rabies.

I alt 25 personer blev behandlet efter mulig eksposition i Thailand, heraf 13 efter bid af hund, 11 af abe og én af kat.

Kommentar

Hovedparten, 87%, af personer, der blev sat i profylaktisk behandling, var muligt eksponeret i udlandet, især Thailand. Ved rådgivning før udlandsrejse er det vigtigt at omtale risikoen for rabies ved omgang med dyr.

Det er ligeledes vigtigt, at man i Danmark er opmærksom på at benytte værnemidler ved håndtering af flagermus. Ved bid af flagermus bør flagermusen, om muligt, undersøges

for rabies.

(A. H. Christiansen, Epidemiologisk afdeling)

RABIES HOS DYR

Klassisk sylvatisk rabiesvirus findes ikke i Danmark men er endemisk i Grønland, hvor polarræve jævnligt spreder smitten til slædehunde og andre pattedyr, [tabel 2](#).

Tabel 2. Rabiesundersøgelser af dyr foretaget i Danmark, 2004

Dyreart	Danmark Antal/pos.	Grønland Antal/pos.
Ræv	2/0	16/7
Hund	1/0	3/0
Kat	1/0	
Egern	1/0	
<u>Flagermus-</u> <u>rabies:</u>		
Flagermus	18/0	
	23/0	19/7

Klassisk rabiesvirus forekommer sporadisk i de fleste vesteuropæiske lande, hvorfor der gennemføres orale vaccinationsprogrammer af vilde dyr. Infektionen findes i Sydtykland, men har en meget stor udbredelse i østeuropæiske lande, inklusive de baltiske lande samt i Mellemøsten og Asien.

I Danmark er der siden 1985 næsten hvert år hos flagermus blevet påvist European Bat Lyssavirus (EBL) eller flagermusrabiesvirus. Dette findes udbredt i andre nordeuropæiske lande såsom Tyskland, Polen og Holland. Enkelte dødsfald er rapporteret i Skotland (1 tilfælde), Rusland (2 tilfælde) og Finland (1 tilfælde), hvor mennesker har været i tæt kontakt med flagermus. Infektionen er desuden i flere tilfælde påvist hos får i Danmark og i kat og mår fra andre egne af Europa.

Antallet af indsendte flagermus har varieret meget gennem årene ligesom andelen af inficerede flagermus. I 2004 blev der indsendt forholdsvis få flagermus, og der blev ikke påvist EBL, [tabel 2](#). Risikoen for eksponering af mennesker skønnes igennem de senere år at have været lav, men den endemiske forekomst af EBL hos flagermus betyder, at opmærksomhed til stadighed skal iagttages.

(L. S. Christensen, DFVF, Lindholm)

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2005 er foreløbige.

Tabel 1.	Uge 2 2005	Kum. 2005 ¹⁾	Kum. 2004 ¹⁾
AIDS	2	3	1
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	0	0
Difteri	0	0	0
Fåresyge	0	0	0
Gonoré	8	13	17
Hepatitis A	3	6	2
heraf smittet i udlandet	1	1	0
Hepatitis B (akut)	0	2	2
Hepatitis B (kronisk)	3	3	8
Hepatitis C (akut)	0	1	0
Hepatitis C (kronisk)	6	7	15
HIV	5	12	12
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	7	11	15
Kolera	0	0	0
Legionella pneumoni	2	5	7
heraf smittet i udlandet	0	1	0
Lepra	0	0	0
Leptospirose	1	1	0
Levnedsmiddelbåren sygdom	9	13	14
heraf smittet i udlandet	4	5	3
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	0	0
Listeria monocytogenes	0	0	0
Streptococcus pneumoniae	0	0	7
Anden ætiologi	0	0	0
Ukendt ætiologi	0	0	1
Under registrering	4	10	-
Meningokoksygdom	0	0	7
heraf gruppe B	0	0	5
heraf gruppe C	0	0	0
heraf uspec.+ andre	0	0	2
Mæslinger	0	0	0
Neuroborreliose	2	7	2
Ornitose	0	1	1
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	2	3	4
heraf smittet i udlandet	2	2	4
Syfilis	1	3	8
Tetanus	0	0	0
Tuberkulose	7	15	12
Tyfus/paratyfus	1	3	2
heraf smittet i udlandet	0	2	1
VTEC/HUS	0	6	8
heraf smittet i udlandet	0	2	2

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2005 og i samme periode 2004

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut

Tabel 2.	Uge 2 2005	Kum. 2005 ²⁾	Kum. 2004 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	12	32	36
Gonokokker	8	19	1
heraf kvinder	1	1	1
heraf mænd	7	18	1
Listeria monocytogenes	2	3	1
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	97	169	7
Serumprøver ⁴⁾ MPT	36	62	17
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	3	6	8
Gruppe C streptokokker	0	0	0
Gruppe G streptokokker	3	8	3
S. pneumoniae	42	80	118
Tarmpatogene bakterier ⁶⁺⁷⁾			
Campylobacter	66	131	-
S. Enteritidis	7	18	-
S. Typhimurium	8	18	-
Andre zoon. salmonella	10	25	-
Yersinia enterocolitica	4	10	-

²⁾ Kumulativt antal i 2005 og i samme periode 2004

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

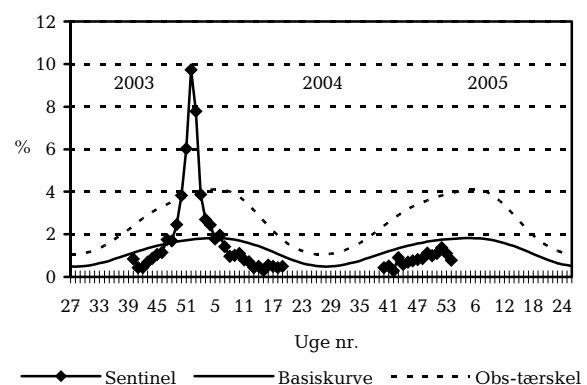
⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

⁷⁾ Pga. ændret registrering er sammenligning med 2004 ikke mulig

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2003/2004/2005

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer
 Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi
 Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

Supplerende information kan ses i Influenza-Nyt på www.ssi.dk/sw2796.asp

19. januar 2005